

Neděle 9.10.2011 – Sbor Církve bratrské v Praze 3

(slavnost Díkůvzdání za úrodu)

Text: Nu 6,22-27 „Áronské požehnání“

Jako každoročně, máme také letos při slavnosti Díkůvzdání za úrodu před očima stůl plný ovoce, plodů země a darů života. Děkujeme Pánu Bohu za to, že je dobrý a že se o nás stará. Ano, tak to je. Pochopitelně se staráme také my, když chodíme do práce, vyděláváme peníze, chodíme na nákupy, abychom zabezpečili sebe a své rodiny. Ale bez Boží lásky a dobroty by nám naše námaha nebyla nic platná. A to nám někdy tak snadno uniká. Starat se umíme a často se staráme víc, než je třeba. Není ovšem v naší moci, abychom si vlastními silami a nezávisle na přírodě a přírodních procesech opatřili všechno, co je k životu potřeba. To je naše křesťanské vyznání, že život je Božím darem, že zdraví, síly, rozum, čas jsou všechno nedocenitelné hodnoty, které dostáváme a se kterými „hospodaříme“. Také práce, jídlo a další dary považujeme za projevy „Božího požehnání“. To je naše dnešní téma.

1. Požehnání – život pod Boží ochranou

Jedním z nejznámějších biblických textů k tématu „požehnání“ je staré áronské požehnání. Je to slavnostní prohlášení a jedna z jeho definic. Tato slova dostal Mojžíš od Boha pro svého bratra Árona. Áron a ostatní kněží měli tímto způsobem žehnat shromáždění vyvoleného národa. Slavnostní áronské požehnání používají křesťanské církve podnes, nejčastěji v závěru bohoslužeb. Kdo jiný by mohl lépe vědět, co je Boží požehnání, než Ten, který je sám uděluje: náš Bůh a dobrý nebeský Otec? Podle slov Písma sv. se pojmem „požehnání“ označovaly nejrůznější Boží dary. Ty nejznámější a nejvýraznější projevy Boží přízně viděli Izraelští v dětech, v úrodě a plodnosti zvířat. Odsud se rozvíjela ta vžitá představa, že Boží požehnání přináší člověku dostatek, blahobyt, zdraví, bohatství a úspěch. Ovšem Bůh ukazuje svým lidem, že to není všechno. Mají vidět a vyhlížet Boží blízkost a pomoc také jinde. Když věřící čekají Boží požehnání jen v zajištění pohodlného a spokojeného života, v ničem se neliší od nevěřících. Křesťané vidí a vyhlížejí Boží požehnání ve všech životních oblastech.

Podle první věty áronského požehnání je důležitým projevem Boží přízně *Boží ochrana*. Pro poutníky, kteří přicházeli zdaleka na chrámové bohoslužby a měli před sebou dalekou cestu zpátky, to bylo velmi dobré přání. Na cestu domů dostali ujištění, že je Bůh ochrání před nebezpečím a nepřáteli na cestě, dále před nemocemi, pokušením a různými zlými věcmi. Na druhé straně to znamenalo, že Hospodin ochrání své věrné také tehdy, když se dostanou do životních zkoušek a budou procházet těžkostmi nejrůznější povahy. Zkušenosti s Boží pomocí v některém těžkém životním období posílí naši víru a prohloubí naši oddanost Bohu často víc než spousta příjemných zážitků! Tak to vyznává David ve svém 23. žalmu: „*I když půjdu roklí šeré smrti, nebudu se bát ničeho zlého, vždyť se mnou jsi ty*“.

2. Požehnání – zkušenost Boží milosti

„*Ať Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a je ti milostiv.*“ Bůh mluví se svou církví o své přítomnosti a milosti. Obvykle vidíme Boží náklonnost v životě člověka tam, kde mu všechno vychází. Jenže Boží požehnání může naplňovat život člověka také tam, kde mu něco chybí, kde je bolest nebo utrpení. Je to skutečnost a dar, že Boží milost mohou prožívat také lidé těžce nemocní, postižení nebo nějak znevýhodnění. Proto bychom o Božím požehnání neměli uvažovat povrchně a podle nějakých šablon. – Chtěl bych to Boží milostivé působení

přiblížit na známé biblické postavě. Abrahámův vnuk a praotec Izraele, Jákob, měl zajímavý a pohnutý život. Když se ve svém vysokém věku stěhuje kvůli hladu se svým rodem do Egypta, uvede ho syn Josef také k egyptskému králi, faraónovi. V biblickém vyprávění z Gn 47,9 odpovídá Jákob na otázku vládce Egypta: „*Kolik je let tvého života?*“ stručně a zajímavě. „*Dnů mého putování je 130 let. Léta mého života byla nečetná a zlá, nedosáhla let života mých otců za dnů jejich putování*“. Tak, jak známe Jákobův příběh, čekali bychom něco jiného. Je pravda, že jeho děd Abrahám se dožil 175 let a jeho otec Izák dokonce 180. Na ně Jákob nemá. Ovšem že by to byla léta zlá? Otec 12 synů, otec Josefův, který dosáhl v Egyptě na nejvyšší možný post, muž, kterého Bůh ochránil v nesčetných nebezpečích, který získal zpátky to, co dříve ztratil, bohatý a vážený muž, který mohl dožít svůj život v dostatku a v bezpečí. Sami bychom to asi nazvali jinak. Jákob si nestěžuje. Jen střízlivě komentuje svou životní cestu. Kdyby Bůh nerozjasnil nad ním svou tvář a nebyl Jákobovi milostiv, skončil by špatně! Je to dobře, že to tak v Bibli máme. Jákob musel na vlastní kůži prožít a zkusit, jak Boží milost a požehnání mohou být doprovázeny naším vlastním selháním, bolestí, zklamáním či utrpením. Bůh Jákobovi velice požehnal, ale toto požehnání mělo někdy také hořkou příchut'. *Boží požehnání* to není taková „výhra“, kdy nic jiného než pohodu a štěstí v životě nepoznáme. *Boží požehnání* to není život bez bolestí, konfliktů a porážek, život bez starostí a nemocí. Ne. Ve svém hodnocení života myslel Jákob víc na to, co sám pokazil, než na to, co dobrého přijal od Boha. Nemíním Jákobův výrok cenzurovat. Jen chci dopovědět tu epizodu do konce. Během audience u egyptského vládce Jákob před nastoupenými ministry a generály na rozloučenou faraónovi žehná! Zde je vidět, kdo je Jákob. Je to Bohem požehnaný, který sám může požehnání druhým přát. Politicky bezvýznamná figurka má co dát králi Orientu! Má něco, co faraón ve své slávě a moci nezná. To je jedinečný příklad toho, jak to vypadá, když se Boží tvář nad někým rozjasní a Bůh je milostiv.

3. Požehnání – dar Božího pokoje

„*Ať Hospodin obrátí k tobě svou tvář a obdaří tě pokojem*“. Zde Bůh připomíná své církvi něco vzácného a potřebného. Ta *Boží tvář* je metafora pro Boží přítomnost a blízkost. Nemyslí se tím Boží oči, čelo nos či ústa, nýbrž Bůh jako osoba. Tím, že Bůh obrací a sklání svou tvář k lidem, zjevuje se jim a dává poznat. Dává se poznávat jako milující, odpouštějící a zachraňující Bůh. Dává poznávat své srdce i svou vůli. Používá si k tomu své slovo, společenství církve, působení Ducha svatého. Zaslíbení Boží přítomnosti je pro Boží lid nesmírně důležité: pro každou bohoslužbu, pro život a službu Kristovy církve. Bez Boží přítomnosti naše usilování nemá smysl. Tam, kam přichází Bůh a Ježíš Kristus, tam přichází pokoj. Je to nejen ten *mír* jako klid zbraní, nýbrž ŠALÓM v tom nejširším významu zahrnující smíření s Bohem, dobré vztahy k lidem i vše dobré a potřebné... Jako křesťané pak v daru Božího požehnání vidíme a přijímáme především dar spásy a věčného života. Boží Syn Ježíš Kristus, který se za nás stal hříchem, se stal zároveň také naším pokojem. Proto se s radostí a vděčností připojujeme k Pavlovi díkyvdání z jeho dopisu Efezským: „*Pochválen buď Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista, který nás v Kristu obdařil vším duchovním požehnáním nebeských darů...*“. Na Boží milost, lásku, odpuštění a dar nového života odpovídáme modlitbou díků, písní chval i životem oddanosti a služby. Tak to má a může být. Tehdy, když pro Boží působení otevíráme své srdce a když dovolíme, aby se Boží požehnání našem životě naplňovalo.

Bronislav Kaleta